«0.9 مو» يەردىكى چوڭقۇر ئۆزگىرىش

(بېشى 1 ـ بەتتە)

2018 ـ يىلى، ئازراق پۇل يىغقان ئارزۇگۈلدە بىر ئوي پەيدا بولدى. شۇ چاغدا، ئاپتونوم رايوۋىلۇق مالىيە نازارىتى كەنتتە تۇرۇشقا ئەۋەتكەن 1 ـ شۇجى نيۇ يۇمىڭنىمۇ بىر ئويى بار ئىدى: كەنتتە كارخانا بولسا، يېتەكلەش ئىقتىدارى كۈچلۈك بولدۇ، كەنت ئاھالىلىرى دېھقانلاردىن ئىشچىلارغا ئايلىنىدۇ، سالاھىيتى ئۆزگەرسە، نەزەر دائىرىسىمۇ كېڭىيىدۇ. بۇ ئوي بىلەن ئارزۇگۈلنىڭ ئويى ئۇچرىشىپ «ئۇچقۇن» چىقاردى.

«يېقىن ئەتراپىمىزدىكى نەچچە كەنتكە قاراپ بېقىڭ، تۇزۇكرەك كىيىم ـ كېچەك كارخانىسى يوق، سناپ بېقىشقا جۇرئەت قىلالامسىز؟» نيۇ يۇمىڭنىڭ سۆزى ھەم ئىلھاملاندۇردى، ھەم قىزىقتۇردى.

ئارزۇگۈلنىڭ قىزغىنلىقىغا ئوت يېقىلدى، ئۇ كۆپ يىللاردىن بۇيان توپلىغان تەجرىبىسگە تايىنىپ، ئىگىلىك تىكلەش ئارزۇسىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، سناپ بېقىش قارارىغا كەلدى. خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت ئىككى كومىتېتنىڭ يارىدىمىدە 300 نەچچە كۈادرات مېترلىق مەيدانىنى ئۆزگەرتتى، «لوپ ناھىيەسى تۇيغۇ كىيىم ـ كېچەك چەكلىك شىركىتى» ۋۇتۇسكا ئېسىپ قۇرۇلدى، ئارزۇگۈل جۇشقۇنلۇق بىلەن ئاتالاندى.

دەسلەپتە، شىركەتنىڭ تىجارىتى ئانچە ئوڭۇشلۇق بولمىدى، پۇل، ئادەم يېتىشمىدى، بىرنەچچە كېچە كىرپىك قاقماي لايىھەلىگەن پاسون خېرىدارلارنىڭ ياقتۇرۇشىغا ئېرىشەلمەدى... ئارزۇگۈل چىشنى چىشلەپ قەتئىي داۋاملاشتۇردى، رەخت ئېلىشقا پۇل بولمىسا نېسىغا ئالدى، ئادەم يالىلىيالمىسا ئۆزى ئىشلىدى، ياخشى پاسون چىقىرالمىسا قايتا ـ قايتا ئۆزگەرتتى.

يۇرتداشلىرىنىڭ ھەممىسى ئارزۇگۈلنىڭ ئويى بەك ئاددىي، ياشلا بىر قىزنىڭ شىركەت قۇرىمەن دېيىشى پۈتۈنلەي ئەمەلگە ئاشمايدىغان خام خىيال دەپ قاردى. لېكىن كەنت كادىرلىرى ئۇنى قوللاپ، ئۇنىڭغا يارىدەم قىلىپ ئاز سوممىلىق يارىدەم ئۆسۈمۈك قەرز پۇل ئىلتىماس قىلىپ بەردى ھەم كەسپىي لايىھەلىگۈچى تەكلىپ قىلىپ يېتەكچىلىك قىلدۇردى، يەنە ئامال قىلىپ ناھىيەدە ئۆتكۈزۈلگەن «ئەتلەس ئوبراز ئەلچىسى» پائالىيىتىدىن پايدىلىنىپ كىيىم ـ كېچەك سېتىش يولىنى ئاچتى.

ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەي، ناھىيەنىڭ ئەدەبىيات ـ سەنئەت ئويۇنى قويۇشىغا ئۇلگۈرۈپ، شىركەت تۇنجى چوڭ زاكاز ـــ نەچچە ئون يۈرۈش ئويۇن قويۇش كىيىمنى تاپشۇرۇۋالدى، ئارزۇگۈل ھاياجانلانغانلىقتىن يىغلىۋەتكىلى تاسلا قالدى.

شۇنىڭدىن باشلاپ، شىركەت ئاستا ـ ئاستا ئىزىغا چۈشتى، يۇرتداشلىرىمۇ ئارزۇگۈلگە يېڭىچە نەزەردە قارايدىغان بولدى، نامراتلار ئاھالىلەر بەس ـ بەستە ئۇنىڭ شىركىتىدە ئىشلەمچىلىك قىلىپ پۇل تېپىشنى ئويلىدى. ھازىر كىيىم ـ كېچەك شىركىتى پىشقان ئايال ئىشچىدىن 70تىن كۆپرەكنى تەربىيەلىدى، ئادەتتە 50 نەچچە كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئايلىق كىرىمنىڭ 2000 يۈەندىن كۆپرەك ھالەتتە مۇقىم بولۇشنى ساقلاپ كەلدى.

«نامراتلارنى يۆلەشتە ئالدى بىلەن كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش كېرەك، يەنە قىزغىنلىقىنى يېتەكلەيدىغان ئادەم بولۇشى كېرەك. كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئۆزىددىكى ئەۋزەللىكنى تولۇق قېزىپ، ئەھۋالغا قاراپ يېتەكچىلىك قىلغاندىلا، تېخىمۇ كۆپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش كۆچىنى قوزغاتقىلى بولىدۇ.» نيۇ يۇمىڭ مۇنداق دېدى: بۇ پىكىر يولى بويىچە، كەنتتىكى ئاۋايلىنىش پارىنكىتا كۆكتات تېرىش قاتارلىق كىچىك كەسىپلەردىمۇ تەدرىجىي ياخشىلىنىش كۆرۈلدى.

ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچنى قوزغىتىش كەشتە تىكىش گۈمپىسنى ئىشقا سېلىش

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا تۈپ جەھەتتىن يەنىلا كەسپىلەر ئارقىلىق تۇرتكە بولۇشقا تايىنىش كېرەك، كەنت كۆپ تەرەپتىن مەبلەغنى قولغا كەلتۈرۈپ، كەسپىلەر ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش تۈرى ـــ «بوجۇ باقمىچىلىق كەسپىي ھەمكارلىق كوپىراتىپى»نى قۇردى.

ھەمكارلىق كوپىراتىپى قۇرۇش قىيىن ئىش ئەمەس، قىيىن بولغىنى ھەمكارلىق كوپىراتىپىنى «جانلاندۇرۇش». كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ھەمكارلىق كوپىراتىپقا كىرىش ئاكتىپلىقىنىڭ يۇقىرى بولماسلىقى باشنى ئەڭ قاتۇردى، كەنت كادىرلىرى يىغىندا سەپەرۋەرلىك قىلسا، كەنت ئاھالىلىرى پەستە كۆسۈرلىشىپ سوغۇق سۇ سەپتى، تېخىمۇ كۆپ بولغىنى يەنىلا گۇمانلانغانلار بولدى.

«بىزنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيەمىز تۆۋەن، باشقا ئىشلارنى قىلالمايمىز» «بىرئۆمۈر كالا ـ قوي بېقىپ بېيىيالمىدۇق، سىلەر قىلالامسىلەر؟ ھەپىلەشكەنسېرى تېخىمۇ نامراتلىشىپ كېتىشىمىزدىن قورقىمىز»... گەرچە بۇ تۈزلا ئېيتىلغان سۆز بولسىمۇ، لېكىن ئۇدۇل يۈرەككە تېگەتتى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا قارشى تۇرۇشى كۆڭلىدىكى قورقۇشتىن بولغانىدى، مەغلۇپ بولۇشتىن قورقاتتى، تېخىمۇ نامراتلىشىپ كېتىشتىن قورقاتتى.

نامرات ئاممىنىڭ ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچنى ئۇرغۇتۇش ئىنچىكە ئىش، بۇنىڭ ئۈچۈن كەشتە تىكىش گۈمپىسى بولۇش كېرەك، يەنە توغرا ئۇسۇل بولۇش كېرەك.

خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت ئىككى كومىتېتى ئالدى بىلەن بىر قىسىم كەنت ئاھالىسىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن يۆلەپ، ھەمكارلىق كوپىراتىپىنىڭ يۇرۇشۇشىگە پۈتۈن مۇساپىدە قاتناشىپ، نەسىلنى قانداق يېتىشتۇرۇش، قانداق بورداش، بازار ئەھۋالى قانداق بولۇش، قايسى ۋاقىتتا ياخشى باھادا ساتقىلى بولۇش... كەنت ئاھالىلىرىنى قولمۇقول يېتەكلەپ ئىشلىدى. سەككىز ئايدىن كۆپرەك ۋاقىتتا، خىزمەت ئەترىتى «كەسپىي دىرېكتور»نىڭ بىرىۋۇرۇش كەسپ يۈرۈشتۈرۈش مېخانىزمىنى تېپىپ چىقىپ، كەسپىي دىرېكتورلارنى باقمىچىلىققا كۆڭۈل قويۇپ مەسئۇل بولۇشقا تەكلىپ قىلىپ، ئۇچىنچى تەرەپ مالىيە شىركىتىنى مالىيەنى ۋاكالىتەن باشقۇرۇشقا كىرگۈزۈپ، باقمىچىلىق بىلەن تىجارەتنى ئايرىپ باشقۇردى، مەخسۇس خادىم مەخسۇس ئىش قىلىپ، ھەرقايسىسى ئۆز مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلدى.

ھەمكارلىق كوپىراتىپى پايچىكلىرىنىڭ بىرى دۆلەت ئابدۇللانىڭ تەجرىبىسى مول، كاللىسى ئۆتكۈر بولغاچقا، كوپىراتىپ ئەزالىرى تەرىپىدىن كەسپىي دىرېكتورلۇققا كۆرسىتىلدى. دۆلەتنىڭ بازار چارلاشقا ئېپى بار، ئامالىمۇ كۆپ بولۇپ، كالىنىڭ پايدىسى ياخشى بولسا كالا بېقىپ، قوينىڭ بازىرى ياخشى بولسا شۇ ھامان قوي تىجارىتى قىلىپ پۇل تېپىپ، تىجارەت ئۇسۇلىنى جانلىق قوللاندى، بۇنىڭ ئۇنۇمىمۇ تېز بولدى.

ھەمكارلىق كوپىراتىپى تۇنجى قېتىم پايدا تەقسىم قىلغاندا، ھەربىر ئاۋىلىگە پايدا تەقسىم قىلىنىش نىسبىتى 9.3%تىن يۇقىرى بولۇپ، ئەينى ۋاقىتتا ۋەدە قىلىنغان نىسبەتتىن بىرقانچە پوئېنت يۇقىرى بولدى، پايدىنى ئەڭ كۆپ ئالغانلىرىنىڭ 4900 يۈەنگە يەتتى. شۇ يىلى 33 ئائىلىلىك كەنت ئاھالىسى ھەمكارلىق كوپىراتىپىغا كىرىشىنى ئىلتىماس قىلدى.

«ھازىر بىزنىڭ ئەڭ كۆپ ئويلاۋاتقىنىمىز شۇكى، چەكلىك يەر ۋە تەرەققىيات ئەۋزەللىكى گەۋدىلىك بولمىغان شارائىتتا، قانداق ئەندىزىنىڭ ھەم نامرات ئاھالىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قەرەلىدە قۇتۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلالايدىغانلىقى، ھەم كەسپىلەرنىڭ سىجىل تۇرتكە بولۇش ئۇنۇمىنى جارى قىلدۇرالايدىغانلىقىدىن ئىبارەت. نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا قىلچە بىپەرۋالىق قىلىشقا بولمايدۇ» دېدى نيۇ يۇمىڭ.

پايدا تەقسىملەش مېخانىزمى كۈچ بەردى بەس ـ بەستە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قىزغىنلىقى ئاشتى

ھەر كۈنى ئەتىگەندە، نامرات ئاھالە روزىنىسا ئابلىز ھويلىسىنىڭ ئىچى ـ سىرتىنى بىر قېتىم تازىلايدۇ. ھويلا ـ ئارانلار ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن، ئۆيلەر پاكىز، رەتلىك بولدى، ئادەملەرمۇ ئىشچان بولۇپ كەتتى. ئۇنىڭ ئۆيىدىكى «چۈشەندۈرۈش قوللانمىسى» ئىشىك ئالدىدىكى تامغا چاپلاندى، ئۇنىڭغا تۇرلۇك كىرىملەر ئېنىق خاتىرىلەنگەن، پايغا سۈندۈرۈپ مىقدارلاشتۇرۇش خەلققە قولايلىق تاللا بازىرى تۈرىدىن 1000 يۈەن، باقمىچىلىق مەيدانى تۈرى بويىچە تەقسىملەنگەن پايدا 1000 يۈەن، باقمىچىلىق مەيدانىنى كېڭەيتىش تۈرى بويىچە تەقسىملەنگەن پايدا 1000 يۈەن.

«پايدا تەقسىملىنىدىغان تۈر ۋە مەبلەغ ئېنىق يېزىلىدۇ، بىر قاراپلا نامرات ئاممىغا بېرىشكە تېگىشلىكلىرىدىن بىر پۈڭمۇ كەم قالمىغانلىقىنى بىلۋالغىلى بولىدۇ» دېدى نيۇ يۇمىڭ. لېكىن، نامراتلارنى يۆلەش ئاددىي ھالدىكى پۇل، ماددىي بۇيۇم بېرىش ئەمەس، نامرات ئاممىنى كىرىم يارىتىشنىڭ بىرىنچى سېپىدە جانلاندۇرغاندىلا، ئاندىن يۆلەپ ھۇرۇن قىلىپ قويۇشتىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

نامراتلارنى يۆلەش كەسپ تۈرىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشقا تۇرتكە بولۇش رولىنى يەنىمۇ جارى قىلدۇرۇپ، نامرات ئاممىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتىكى ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچنى قوزغاش ئۈچۈن، كەنت تۇر پايدا تەقسىملەش مېخانىزمىنى مەخسۇس تۈزۈپ چىقىپ، تۈردىن مەنپەئەتلىنىدىغان نامرات ئاھالىلەرنى ئەمگەك ئىقتىدارى يوق، ئەمگەك ئىقتىدارى ئاجىز ۋە ئەمگەك ئىقتىدارى بار دەپ ئۈچ تۈرگە ئايرىدى، ئەمگەك ئىقتىدارى يوقلاردىن نەق پۇل بىلەن ھال سوردى، قالغان ئىككى تۈردىكىلەر ئەمگەك ئارقىلىق جۇغلانما نومۇرغا ئېرىشىپ، جۇغلانما نومۇر بويىچە پايدا تەقسىملەش مەبلىغى ئالدى. نيۇ يۇمىڭ مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ئەمگەك مەزمۇنى ئاساسلىقى ئەخلەت تېرىش، غازاڭلارنى سۈپۈرۈش ھەمدە ئۆينىڭ ئالدى ـ كەينىدىكى ئىشلارنى قىلىش بولۇپ، ئەمگەك سىجىللىقى ئانچە چوڭ ئەمەس. مەسىلەن، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھويلا تېمى ۋە دەرۋازىنى رېمونت قىلسا، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھويلا ـ ئاراندىكى ئۇششاق ـ چۈششەك نەرسىلەرنى تازىلاپ، رەتلىسە، تەشەببۇسكارلىق بىلەن خەتەرلىك، كونا ئاشخانىلارنى ئۆزگەرتسە جۇغلانما نومۇرغا ئېرىشىپ پايدا ئالالايدۇ.

ھازىر كۆپچىلىك نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتا دۆلەتكە، كادىرلارغا تايىنىپلا قالماي، ئەڭ مۇھىمى يەنىلا ئۆزىگە تايىنىش كېرەكلىكىنى چۈشەندى.

پايدا تەقسىملەش مېخانىزمى نامرات ئاھالىلەرنىڭ ھويلا ـ ئاران مۇھىتنى ئۆزگەرتىپ، ئەمگەك ماھارىتىنى ئۆستۈرۈپلا قالماي، تېخىمۇ مۇھىمى نامرات ئاھالىلەردە ئەمگەك قىلىپ ئېرىشىش، تىرىشىپ ئەمگەك قىلىپ بېيىش ئېڭىنى يېتىلدۈردى. «مېنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇر» دىن «مەن نامراتلىقتىن قۇتۇلىمەن»گىچە، ئوتتۇرا بوشقان كەنتنى ئۆزگەردى، بەس ـ بەستە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قىزغىنلىقى بارغانسېرى كۈچەيدى.

ھازىر، روزىنىسا دائىم خىزمەت ئەترىتىدىن قىلىدىغان ئىش تەلەپ قىلىدۇ، ئۇ ھويلا ـ ئاراننى ئۆزگەرتىش، كەنت تازىلىقىنى قىلىش قاتارلىق ئىشلارنى ئاھايىتى ئەستايىدىل قىلىدۇ. «ئىككى قولىمىزغا تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلساق، كۆڭلىمىز توق بولىدىكەن» دېدى ئۇ.

بۇ يىل 4 ـ ئايدا پۈتۈن ئاپتونوم رايون بويىچە مەركەزنىڭ سەككىز تۈرلۈك بەلگىلىمىسىنىڭ روھىغا خىلاپ 614 مەسىلە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

ئۆز خەۋىرىمىز 2020 ـ يىلى 4 ـ ئايدا، پۈتۈن ئاپتونوم رايون بويىچە مەركەزنىڭ سەككىز تۈرلۈك بەلگىلىمىسىنىڭ روھىغا خىلاپ 614 مەسىلە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، 646 ئادەم بىر تەرەپ قىلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە شەكىلۋازلىق، بىيۇروكراتلىق مەسىلىسىدىن 446سى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى، راھەتپەرەسلىك، ھەشەمەتچىلىك مەسىلىسىدىن 168ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى؛ 413 ئادەمگە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي جازا بېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك بىر ئادەم، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك 15 ئادەم، يېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك ھەم ئۇنىڭدىن تۆۋەن دەرىجىلىك 397 ئادەم بار.

سانلىق مەلۇماتلاردا كۆرسىتىلىشىچە، «ۋەزىپە ـ مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىش، ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتىغا مۇلازىمەت قىلىش ۋە ئېكولوگىيەلىك مۇھىتنى ئاسراش جەھەتتە مەسئۇلىيەتنى زىممىگە ئالماي، قىلىدىغانىنى قىلماي، قالايمىقان ئىش قىلىپ، ساختا ئىش قىلىپ، يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتقا ئېغىر تەسىر يەتكۈزۈش» مەسىلىسىدىن 419ى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان بولۇپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان شەكىلۋازلىق، بىيۇروكراتلىق مەسىلىلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ 93.9%ىنى ئىگىلىگەن؛ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا داڭلىق، قىممەت، ئالاھىدە مەھسۇلاتلار ۋە سوۋغاتلىق بۇيۇم، سوۋغاتلىق پۇل قوبۇل قىلىش ـ سوۋغا قىلىش، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا قوشۇمچە پۇل، يارىدەم تولۇقلىمىسى ياكى پاراۋانلىق تارقىتىش، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا توي ـ تۆكۈن، ئۆلۈم ـ يېتىم ئىشلىرىنى ئۆتكۈزۈشتىن ئىبارەت ئۇچ تۈردىكى مەسىلىلەر ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان راھەتپەرەسلىك، ھەشەمەتچىلىك مەسىلىلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ 44.6%ىنى، 19.6%ىنى، 8.9%ىنى ئىگىلىگەن.

ھازىر، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يۇقۇمىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلىشىنىڭ ياخشىلىنىشقا يۈزلىنىش ۋەزىيىتى يەنىمۇ مۇستەھكەملىنىپ، دائىملاشقان يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەشتە ئىقتىساد، جەمئىيەتنىڭ ئايلىنىشى نورماللىشىشقا يۈزلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپى تېز ئەسلىگە كەلدى. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە ئورگانلىرى سىياسىي جەھەتتە يېتەكلەشتە چىڭ تۇرۇپ، سىياسىي نازارەتچىلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، مەركىزىي كومىتېت بەنگۈتىگە بىسىپ تارقاتقان «ئاساسىي قاتلامنى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويۇۋاتقان شەكىلۋازلىق مەسىلىلىرىنى سىجىل ھەل قىلىپ ئومۇمىيۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇپ چىقىشتا ھەل قىلغۇچ غەلبە قىلىشنى كۈچلۈك ئىستىل كاپالىتى بىلەن تەمىنلەش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»نىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ تەلىپى بويىچە، شەكىلۋازلىق، بىيۇروكراتلىقنى تۈزەشنى ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى ئىستىل قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم كۈچەش نۇقتىسى ۋە بۇسۇش ئېغىزى قىلىپ، بىرتۇتاش پىلانلاش ئېڭىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش، نازارەت قىلىشنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش بىلەن بىللە، ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتى، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، جەمئىيەت چوڭ ۋەزىيىتىنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقىغا دائىر تۈرلۈك سىياسەت تەدبىرلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىغا بولغان نازارەتچىلىكنى ھەققىي كۈچەيتىپ، ئەيمەنمەسلىك ـ پەرۋا قىلماسلىق، قۇرۇق پوزىتسىيە بىلدۈرۈش، ئەپلەپ ـ سەپلەپ ئۆتكۈزۈۋېتىش، ساختىپەزلىك قىلىش، كۆرۈنۈشتە ئەمەل قىلغان بولۇپ، ئاستىرتىن خىلاپلىق قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى قەتئىي تۈزەپ، ئاساسىي قاتلامنىڭ يۈكنى يېنىكلىتىشتىكى تۈرلۈك سىياسەتلەرنىڭ ئۈنۈمىنىڭ جايىدا ئەمەلىيلىشىشىگە كۈچەپ تۇرتكە بولۇپ، ئىستىل ئارقىلىق خىزمەتلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قاتتىق تۈرتۈپ، كەڭ پارتىيەلىك كادىرلارنىڭ ئاكتىپلىقى، تەشەببۇسكارلىقى، ئىجادچانلىقىنى تولۇق قوزغاپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇھىم، زور تەدبىر ـ ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى كۈچلۈك كاپالەتكە ئىگە قىلىش كېرەك.

تەشەببۇسكارلىق بىلەن نەتىجە يارىتىپ، تىرىشىپ ئەرزىيەت خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيەگە كۆتۈرۈش كېرەك

(بېشى 1 ـ بەتتە)

يىغىندا مۇنۇلار تەكتلەندى: ئەرزىيەت خىزمىتى پارتىيە كومىتېتى، ھۆكۈمەت ۋە رەھبەرلىي كادىرلارنىڭ خەلق رايىنى ئىگىلەش، خەلقنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈش، خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش، خەلق رايىنى مۇجەسسەملەشتىكى بىر تۈرلۈك مۇھىم خىزمەت بولۇپ، جەمئىيەتنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقىنى قوغداش، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ئۈزلۈكسىز ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، پارتىيەنىڭ ئاممىۋاسىنى كېڭەيتىش، پارتىيەنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش، پارتىيەنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئورنىنى مۇستەھكەملەشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا سىياسىي يۈكسەكلىكنى ئۆستۈرۈپ، «تۆت ئاڭ»نى كۈچەيتىپ، «تۆت ئەشەنچ»نى چىڭىتىپ، «ئىككىنى قوغداش»نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، شى جىنپىڭنىڭ يېڭى دەۋر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىدىيەسى بىلەن كاللىنى قورالىلاندۇرۇش، ئەمەلىيەتكە يېتەكچىلىك قىلىش، خىزمەتلەرگە تۇرتكە بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، يېڭى دەۋردىكى ئەرزىيەت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي زىممىگە ئېلىش كېرەك. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ۋە رەھبىرلىي كادىرلار يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ھازىرقى ۋەزىيەتنى ئىگىلەپ، خەۋپ ئېڭىنى كۈچەيتىپ، تۆۋەن چەك تەپەككۇرىنى تۇرغۇزۇپ، ئەرزىيەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا كۈچەپ تۇرتكە بولۇپ، ئاممىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى كۈچەپ قوغداپ، كۈچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن نەتىجە يارىتىش ئارقىلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، تىرىشىپ ئەرزىيەت خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيەگە كۆتۈرۈش كېرەك.

يىغىندا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا مەسئۇلىيەتچانلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى پۈتۈن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەرزىيەت خىزمىتىنى پۈختا، ياخشى ئىشلەش كېرەك. ھەرقايسى جايلار، ھەرقايسى تارماقلار تۆۋەنگە چۈشۈپ ئەھۋال ئىگىلەش بىلەن ئاممىنىڭ ئەرز قىلىشىنىڭ، ئاشۇرۇلما مىقدار بىلەن ساقلانما مىقدارنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئاشكارا ئەرزىيەت، مەسئۇلىيەتلىك ئەرزىيەت، قانۇنچىل ئەرزىيەتتىن ئىبارەت «ئۈچىنچى تەڭ باشقۇرۇش»تا چىڭ تۇرۇپ، مەنبەدىن ئالدىنى ئېلىش، زىددىيەتنى پەسەيتىش، تۈزۈمنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى ياخشى تۈتۈپ، ئەرزىيەت خىزمىتىنى كەسپىلەشتۈرۈش، قانۇنچىللاشتۇرۇش، ئۈچۈرلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۇرتكە بولۇپ، ئومۇمىيۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇپ چىقىشتا ھەل قىلغۇچ غەلبە قىلىش، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتا ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىش ۋە جەمئىيەت چوڭ ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

يىغىندا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئەرزىيەت خىزمىتىدىكى رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئەرزىيەت خىزمىتىنى بىلەن ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتى خىزمىتىنى ماس قەدەمدە تەتقىق قىلىش، ماس قەدەمدە پىلانلاش، ماس قەدەمدە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ماس قەدەمدە ئالغا سىلجىتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك. يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئەرزىيەت بىرلەشمە يىغىنى مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئەرزىيەت تارماقلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تىردىشىپ ئەرزىيەت خىزمىتىنى ئورتاق ئالغا سىلجىتىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكللەندۈرۈش كېرەك.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قادىربېك قامزا يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى.